

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben évente 960,
féléve 480, negyed-
éve 240, havonta
80 L. Vidékre évente
1080, féléve 500,
negyedéve 250 lei,
havonta 90, egyes
számra 3 lei, var-
segi számra 5 lei.
Apostolban 40 Gr.
Postában 10 dl. 12 L.

NAGYVÁRADAI NAPILÓ

Szerkesztőség, ki-
adóhivatal: Károly-
tér: Printz Carol
(Szállási Domb) u.
2. sz. Telefon: 21.
Szerkesztő: Nopla
Oradea. Megjelenik
két kétféleképpen
naponta kétféleképpen
reggel. Hirdetéseket fel-
vétel díjazás
szertel

KEDD, 1931. május 12.

Felelős szerkesztő: FEHER DEZSO

XXXIV. ÉVFOLYAM, 104. SZAM.

Mária román királynét súlyos baleset érte Olaszországban

Egy szakadéknál elcsuszott, lezuhant és eltörte jobblábát

Budapesten keresztül jelentik, hogy Mária román királyné Olaszországban, Bellagio környékén egy turista kirándulás alkalmával szerencsétlenül járt. A királyné autón indult Bellagio felé, majd kíséretével gyalog folytatta útját. Az egyik szakadéknál megcsuszott és lezuhant úgy, hogy jobb lábán törést és több apró zúzódást szenvedett. A halálra rémült kíséret a közeleső Bent faluba vitte a királynét, ahol első orvosi segélyben részesítették, majd autón szállították tovább Bellagio felé. A királyné állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Elhalasztják a választásokat?

Tülekedés Bukarestben a mandátumokért

Uj, a mai súlyos gazdasági helyzet kátyujából kivezető ország- és nemzetmentő programot várnak a megélhetésért viaskodó választók. Komoly, az ország égető sebeit orvosolná alkalmas államférfiú program megváltó hangja helyett a mandátum vadászok tülekedésének bábeli csataraja dörög felénk a bukaresti politikai arénából. Egy ismert vezető politikus nem minden malicia nélkül ezt a számítást végezte:

— Van 71 megye. Vannak megyék, ahol 15 különböző lisztá hívei fogják összemérni erejüket. Vegyünk azonban minden megyében átlagosan csak öt lisztát és minden lisztán 10 nevet. Akkor kiderül, hogy megyénként 50 és az egész országban 3500 a hivatalos jelöltek száma csak a kamarai lisztára. Egyáltalában nem túlzás, ha azt állítom, hogy a lisztákon

szereplő neveket háromszázezer név közül választják ki és legalább százezer ember harcol, tülekedik, intervenál azért, hogy hivatalos képviselőjelölt legyen valamelyik lisztán.

Beavatott politikai körök szerint valószínű, hogy ez a nagy tülekedés korai. A Jorga-kormány kezdi belátni, hogy a politikai pártokkal és érdekképviselőkkel folyó tárgyalások miatt nehéz lesz kellő időre összeállítani a kormány hivatalos lisztáját. Ezért egyre bizonyosabb, hogy a választás határnapját el fogják halasztani. Egyes bukaresti lapok úgy tudják, hogy nyolc nappal halasztják el a választásokat. Valószínű azonban az eddigi tárgyalások után ítélve, hogy két-három héttel is kitolják a képviselő- és szenátorválasztások terminusát.

A biharmegyei nemzeti-parasztpárt jelöltjeinek végleges listája

A biharmegyei nemzeti parasztpárt tudvalevőleg a múlt héten megállapította már jelöltjeinek névsorát, amelyet az országos vezérőlbizottság elé terjesztett. Crisan György, volt miniszter, aki személyesen vett részt a vezérőlbizottság ülésén tegnap hozta haza Nagyváradra a vezérőlbizottság által dr. Bucico Coriolan lemondása folytán most már végleg jóváhagyott következő lisztát:

Képviselőjelöltek: 1. Dr. Crisan György, 2. dr. Popovici Péter, 3. dr. Popa Tivadar, 4. Popescu Ceica, 5. Popovici Enea, 6. Craciun Andrei, 7. dr. Lazar Livius, 8. Pop Nicoles, 9. Barna Augustin.

Szenátorjelöltek: 1. Dr. Kiss János margittai ügyvéd, 2. dr. Erdélyi Szevér, 3. Ciavici Ágoston belényesi ügyvéd. A megyei tanács szenátorjelöltje dr. Roxin Theodor lesz.

Kik vettek fel illegitim százszoros napidijakat?

Bukarestből jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium a pénzügyminisztériummal karöltve vizsgálatot indított, hogy az autonóm pénztárak milyen napidijakat fizettek ki. Hogy ez a vizsgálat mennyire helyénvaló, azt bizonyította az államvasutak adminisztrációs bizottságának esete, ahol a napnál is világosabban láthattuk, hogy hol tűntek el a milliók. Hasonló a helyzet a kikötők, utak, petróleumvezetékek és az államjövödelmek autonóm pénztárainál is. A petróleumvezetékek autonóm pénztáránál a következő nevek szerepelnek illegitim uton felvett napidijaikkal: Teianu 866.000 lei, Trileianu 437.000 lei, Dorcescu 325.000 lei, Iliescu és Blumenfeld 134.000 lei. A kikötők autonóm pénztáránál Veloea 926.000 lei, Calinescu Arman volt belügyi államtitkár 403.000 lei, Dimitrescu 336.000 lei, Ni-

cola 243.000 lei, Popescu 325.000 Georgescu 388.000 lei, Vardala 350.000 lei, Butuceanu és Costelniciu 179.000 lei.

Az állami jövödelmek pénztáránál: Ban eu 162.000 lei, Reichsdörfer és Popescu 113.000 lei. Természetesen ezeket az összegeket most vissza is kellene fizetni.

Legutóbbi számunkban a bukaresti sajtó nyomán megemlékeztünk azokról az éles személyi ellentétekről, amelyek a Jorga-kormány egységét megbontják. Most a kormány a fővárosi lapok vasárnapi számában határozott cáfolatot tettetett közzé, amely szerint a kormányban levő személyi változásokról szóló s főleg a Ghica külügyminiszter személyét érintő hírek alaptalanok és a kormányban semminemű változás sem fog beállni.

Mégis Briand lesz Franciaország elnöke?

Párisból jelentik: Az elnökválasztás, a mely szerdán fog lezajlani, óriási izgalomban tartja az országot. A választási harc rendkívül éles és tele van bizonyos személyekre vonatkozó leleplezésekkel. A baloldali pártok küldöttséget menesztenek Briandhoz kérve, hogy vállalja el a jelöltséget. A pröpaganda hallatlan mérveket öltött, a választás kimenetele még bizonytalan.

Hazajött Párisból — és prefektus lett

Bukarestből jelentik: Grigore Filipescu, a kit az új kormány Ilfov megye prefektusának nevezett ki, kinevezése napján fontos küldetéssel Párisba utazott. Grigore Filipescu tegnap hazaérkezett a fővárosba, letette az esküt és átvette hivatala vezetését.

Három mandátumot kap az ukránok képviselője

Bukarestből jelentik: Stere a kamatellenes ligával, a kormány pedig az ukránokkal kötött kartellt. Az ukránok képviselője, dr. Gallovicei három mandátumot kap a kormánytól.

Nobile megmentőjét ellen- forradalmi ténykedésért kivégezték

Revalból jelentik: Hír szerint Szovjet-országra kivégezték Jokkieggi kapitányt, az orosz Krassin jégtörő hajó hősét, aki a Nobile expedíciót annakidején megmentette. A kapitány állítólag Archangelskben részt vett egy ellenforradalmi összeesküvésben, amiért a forradalmi törvényszék halálra ítélte.

Rabszolga szeretne lenni a civilizáció kellős közepén

Berlini jelentés szerint egyik vidéki lapban szenzációs apróhirdetés látott napvilágot. A hirdetés szerint egy nagyművelt, ségi és képzett ur, aki azonban képtelen állást találni magának, a legszükségesebb létfenntartási eszközök, vagyis lakás és szerény élelem fejében rabszolgának ajánkozik. Lemond minden önrendelkezési jogáról és hajlandó magát gépnek vagy háziállatnak tekinteni. Azt vélik, hogy a hirdetés közzétéve őrlött. (Mi azt hisszük, inkább a mai örületes helyzetben van a hiba...)

Az egyesülés ünnepe Nagyváradon

Az egész országban fényes keretek között ünnepelték vasárnap az egyesülés évfordulóját.

Nagyváradon az ünnepség a kisebbségi templomokban reggel fél 9 órakor megtartott istentisztelettel kezdődött. Hivatalos Te Deum a gör. kel. és gör. kath. székesegyházakban volt. A gör. kel. katedrálisban megjelentek Eliade tábornok, helyőrség parancsnok vezérése alatt a garnizon tisztjei és az összes állami és közigazgatási hatóságok küldöttjei, élükön dr. Sofronie György prefektussal.

A Te Deum végeztével nagy katonai parádé volt. Az ünneplők tömege lepte el az Egyesülési-teret, ahol a Ferdinand-király szobra előtt diszpáholyok voltak felállítva a hatóságok vezetői és a meghívott előkelőségek számára. Eliade tábornok vezérkara élén, lóháton tartotta meg a disz-szemlélt, melynek során a jogász ifjuság, a különböző cserkészalakulatok, a középiskolák tanulói, a román iparosok, majd a különböző fegyvernemek vonultak el a katonazenekar ütemei mellett zászaik alatt példás rendben a tábornok és a megjelent előkelőségek előtt.

Déli egy órakor a városháza zsufolt disztermében recepció volt. A különféle vallásfelekezetek, a katonaság, a jogakadémia, az igazságszolgáltatás, a város, a vármegye és az összes állami intézmények, végül pedig a különféle gazdasági, jótékony és kulturális intézmények delegátusai jelentek meg a prefektus és a helyőrség parancsnok előtt és fejezték ki hódolatuikat Öfelsége iránt, kérve szerenese és jókívánságaik tolmácsolását.

Délután az „Astra” rendezett nagysikerű előadást a színházban, este pedig zenés takarodó volt, fáklyás felvonulással.

Dr Egry Gergely polgármester Bukarestbe utazott

Dr Egry Gergely polgármester hétfőn délután hat órakor elutazott Bukarestbe. A polgármester előreláthatólag több napig a fővárosban marad, ahol résztvesz az e hó 13—14-én lajzáló Comitetul Central ülésén. A polgármester a kórházaknak nyújtott állami szubvenció ügyében fog tárgyalni, mert mint ismeretes, a kormány ezt a szubvenciót — amint legutóbbi számunkban is megírtuk — ismét hajlandó megadni a kórházaknak.

Néhány nappal ezelőtt számoltunk be arról a távirati rendelkezésről, amely a várost megfosztja a vám-taxák szedésétől és ezzel jelentékenyen megkárosítja a várost. Ez ellen a rendelkezés ellen mi is a legnagyobb eréllyel tiltakoztunk, mert lehetetlen, hogy éppen a mai válságos időkben, amikor a város állandó pénzügyi zavarokkal küzd, megfosszák egy jövedelmi forrástól és e helyett megint a város kereskedőire és iparosaira rójjanak újabb terheket.

A polgármester ebben az ügyben is tárgyalni fog Bukarestben és kérni fogja a rendelet megsemmisítését. A polgármester utjának programján szerepel a kaszányabérek ügye is, amely még a mai napig sem oldódott meg és a legnagyobb bizonytalanságban tartja főleg azokat — a városi nyugdíjasok — akik ebből az összegből lennének kielégítve.

Dr Egry Gergely polgármester a hét végén jön haza.

Olcsobb a képráma
Rosenfeldnél, Teleky ucca 4.
javítás, aranyozás

Péri kalapot
olcsón, szépen és jól
alakít és fest
Heller és Deutsch
Bv. Reg. Ferdinand 20.

FILMPALA CE

Ma, kedden
utolsó nap

Renata Maller
nagysikerű hangosfilme

FEHÉR HEGYEK FIA

Gyönyörű felvételek!

Előzőleg hangos **Miky Maus** pólkép
Kedvezményes jegyek érvényesek!

Szerdától

ÖRDÖG ÉS SZERELEM

Milton Sills és Korda Mária
egyetlen hangosfilme!

Eredeti felvételek Velencéből!
Operarészletek a „Carmen” c. operából.

Hat bomba a brassói állomáson

Brassóból jelentik: Az állomási személyzet a vonat vizsgálata alkalmával az állomás közelében a sinek mentén ásás nyomait fedezte fel. Felkutatva a gyanús helyet, a földbe ásva hat darab, egymás mellett gondosan elhelyezett bombát találtak. A

gyorsan előhívott rendőrség megállapította, hogy valószínűleg egy katonai vonat akartak légheröpíteni az ismeretlen merénylők, akikben a hatóságok kommunistákat, vagy terroristákat gyanítanak. A nyomozás folyik.

Egy kávéházban vettem útlevelet, ahol mindentéle hamis iratokat árulnak...

A kommunista kémkedési per tizenkettedik napja

Szombaton, a tárgyalás tizenkettedik napján főleg Claude Frigyes szerepelt. A bécsi fiatalember bejelenti, hogy 1931 április elsején jött az országba és havi 700 schillinget kapott Bécsből. Az elnök kérdésére, hogy tudta-e, hogy ez a havifizetés a kém-szolgálatért járt, kijelenti, hogy gyanította, de nem volt benne biztos. Ismerte Salamon Pált és Aradi Viktort. Utóbbinak három izben adott át 12—12.000 lejt. Közvetlenül küldött Bécsbe informatív anyagot.

Claudia Matta Gusztáv név alatt szerepelt a kémszervezetben s erre a névre szőlt az útlevele is, amelyet — jelenti ki ciniku-

san az elnök kérdésére — egy bécsi kávéházban vásárolt 100 osztrák schillingért. Lehet ott venni útlevelet, személyazonossági igazolványt, születési okmányt, ami csak kell.

Utána Koscher András hallgatják ki, aki bevallja, hogy többször közlekedett Bécs és Bukarest között. Kijelenti, hogy 15—30.000 lej közötti összegeket fizetett ki négy román köztisztviselőnek, akik különféle kémkedési anyagot szállítottak. Az illetők: Dobrescu, Teodorescu, Rosescu és Calinescu.

A vádlottak kihallgatása előreláthatólag kedden befejeződik s utána a tanukra kerül a sor.

Akarja-e Párist látni?

Hihetetlenül olcsó áron utazhatnak olvasóink a világ fővárosába

11 napos, látványosságokban gazdag utazás 9800 leiért

Az egész világ sajtója megemlékezett már arról a páratlanul nagy és érdekfeszítő kiállításról, amelyet ebben az évben Páris városa rendez, amikor egy külön épített kiállítási városban St. Cloud mellett bemutat egy originális gyarmatügyi kiállítást. Nincs az iparban, a kereskedelem, mezőgazdaságban olyan ág, amelyet nem érdekelne ez az óriási horderejű kiállítás, mindenkinek régi vágya, hogy megismerje a többi világrész embereinek életét. Ezt a célt akarja elérni a párisi gyarmatügyi kiállítás, mely komplexumban fogja bemutatni a gyarmatok életét, embereikkel együtt, a gyarmatok építkezését és minden olyan momentumát, ami az ottani élettel áll kapcsolatban.

A hozzánk érkezett nagyszámu érdeklődés folytán kidolgoztuk a legelőnyösebb párisi kirándulások terveit és összeköttetéseink alapján sikerült most már oly komplett programmal szolgálni, ami minden más párisi kirándulást illuzóriussá tesz. A kedvezményeknek u. i. olyan rendkívül mértékét sikerült kieszközölnünk, hogy olyan összegért tesszük lehetővé Páris felkeresését, amely magánbanvéve is páratlan. De kiküszöböltük ennél az utazásnál a társasutazással egyesek szerint együtt járó megkötöttséget is, mert utasaink csak az oda-utazásnál utaznak együtt, viszont a párisi tartózkodást meghosszabbítani kívánó résztvevőknek kiszolgáltatjuk kívánságra a vasuti jegyeket és ezzel lehetővé tesszük, hogy uta-

saink Párisban, vagy más városokban tovább is tartózkodhassanak.

A szenzációkban bővelkedő utazás részletes programját lapunk holnapi számában közöljük.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **női ruha szalonomat Szent János-utca 9 szám alá helyeztem át**, ahol a legújabb divatlapokkal és meglepő olcsó árakkal álok í. megrendelőim rendelkezésére. — További szíves párfogást kér.

GRÓSZ LAJOSNÉ női divat szalonja

Holnap, szerdán és holnapután,
csütörtökön lép fel

Sylvester Schäffer

világhírű arlista

a Kath. Körben este 9 órakor,
jegyek a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók: Lei 100, 80, 60, 50 és 40. Mutatványai szenzációk. Percenként változó produkciói bámulatosak. El ne mulassa ezt a ritka alkalmat.

Ilyen művészt még sohasem láttott!

A spanyolországi zavargások

Madridból jelentik: A kormány hivatalos jelentést adott ki a tegnapi történt véres zavargásról. A kormányjelentés megállapítja, hogy az ABC monarchista lap épületéből nem a polgári gárda tagjai tüzeltek. A lap szerkesztőségében valóságos fegyvertár találtak, amelyet azonnal le is foglaltak. Az ABC-t betiltották s a lap vezetője ellen letartóztatási parancsot adtak ki.

Madridból jelentik: Vasárnap véres tüntetések színhelye volt Madrid. Gyülesező monarchisták összetűztek a köztársaságiakkal, akik három monarchista autót felgyújtottak. A tüntetők ezután feltörték a fegyverüzleteket és megtámadták az „ABC” monarchista újság szerkesztőségét, amelynek szerkesztője automata-puskákkal több lövést adott le a tüntetőkre, akik három halottat vesztek. Az „ABC” szerkesztőjét letartóztatták.

Madridban az éjszakába nyúló tüntetések nagy nyugtalanságot keltettek. A rendőrség állandó permanenciában van.

Dr Lázár Livius pere a munkásbiztosító pénztárral

A nagyváradai ítélőtábla Haas-Dumitriu-Chetian-tanácsa tegnapi délelőtti foglalkozott azzal az érdekes perrel, amit dr Lázár Livius indított a nagyváradai Munkásbiztosító pénztár ellen. A We-Ego cipőkereskedő cég csődbejutásakor, mint tudvalevő, a csődtömegmondnok dr Lázár Livius lett. A csődtömegátvételekor dr Lázár Livius pert indított a nagyváradai törvényszéken a Munkásbiztosító pénztár ellen, mert a Munkásbiztosító a We-Ego-céggel szemben fennálló 54.000 lejes követelése miatt árverést tartott a cégnél és az ügyvéd ezt az árverést jogtalanul tartotta és az 54.000 lej visszaadását kérte.

A törvényszék a keresetet annak idején elutasította. A törvényszék ítélete ellen dr Lázár Livius felebbezéssel élt az ítélőtáblához, amely a tegnapi tárgyaláson a törvényszék ítéletét megerősítette.

A váradai és biharmegyei kisbankok egyesülése

Az új kamattörvény folytán, mely a kis és középbankok, de főként a vidéki pénzintézeteknek közgazdasági szempontból oly fontos működését nehezíti meg, az egyesüléssel és ezzel a rezsi csökkentésével igyekeznek segíteni. A nagyváradai kisebb intézetek közt hetek óta folynak a tárgyalások, melyek azonban eddig főként személyi differenciák miatt nem vezettek még eredményre. Nagyszalonta két régi s idáig minden gazdasági válsággal sikeresen megküzdő tudó pénzintézete, a 60 éves Nagyszalontai Takarékpénztár és a 40 éves Gazdasági Takarékpénztár igazgatóságai is elhatározták, hogy fuzionálnak s ez ügyben mindkét intézet közelebb összehívja a rendkívüli közgyűlést.

Heyman Szinkör

Premier szerdán
Festői tájfelvételek

ÉSZAK CSALOGÁNYA

A legszebb orosz film.

Harc az északi jégmezőkön az eszkimókkal!

Ma utoljára

Heyman Szinkör

2 órás kacagás!!!

1. **Pinty és Ponty**

mint siró örökösök

2. **Pinty és Ponty**

mint muzsikások

Ezt megelőzi a BROADWAY MELODY paródiája. Előadja a kutyahadsereg. Kedvezményes jegyek érvényesek

Békés elintézését nyert Nagyvárad 2.550.000 arany márkás tartozása

A Friedrich Wilhelm-cég ügyésze újabb kölcsönt ajánl a városnak

Ma délelőtti tárgyalta a város állandó választmánya a Friedrich Vilhelm Biztosítótársaságnak Nagyvárad városával szemben támasztott 2.550.000 arany márká tőkéből és járulékaiból álló kölcsönkövetelésének ügyét. A biztosítótársaság képviselőjében dr Gruner berlini ügyvéd dr Kepes Miklós nagyváradai ügyvéd társaságában megjelent a tanácsülésen és ott előbb szóban, majd írásban átadta az elnöklő dr Egry Gergely polgármesternek a társaság közleményét, amely szerint a pénzügyminisztérium a társaság követelését az ellenséges német javakra alkalmazott hadi kártalanítás céljait szolgáló zár alól feloldotta.

Ez a kérdés már sokat foglalkoztatta a város közvéleményét. Az ügy már a párisi nemzetközi bíróság elé is került, úgy látszik ezzel áll kapcsolatban a pénzügyminisztérium döntése, amely most a város részéről aktualizálta a kérdés rendezését.

Dr Gruner az állandó választmány előtt békés megegyezés esetére kilátásba helyezte, hogy a hitelező intézet lemond az eddig

esedékes kamatokról, amelyek önmagukba véve több mint 40.000.000 lejt tesznek ki. Elfogadja a kölcsönnek részletekben való visszafizetését, amely egy olyan méltányos amortizációs kamatláb mellett történne, hogy az tőkével és kamattal együtt kevesebb volna, mint a piacon szokásos kihitelezési kamatláb.

A választmány a kérdésben nem foglalt el végleges álláspontot, hanem a jogügyi és pénzügyi bizottság véleményének kikérése után fog az ügyben határozni. Az elnöklő polgármester biztosította a társaság ügyészét, hogy ebben a kérdésben a város érdekeinek szem előtt tartása mellett igyekezni fog olyan megoldást találni, amely a város hitelét a külföldi pénzügyi körök előtt meg fogja óvni. Érdekes, hogy a társaság ezzel kapcsolatban békés elintézés esete egy újabb kölcsönt ajánlott fel a városnak, amely kölcsön a mai munkanélküli világban a város gazdasági életére jótékony befolyással bírna.

A „Le Matin” főszerkesztőjének szenzációs cikke a Habsburg-restaurációról

A Nagyváradai Napló egyik legutóbbi számában egyedül közöltük azt a magánértesülésből nyert szenzációs hirt, hogy Jules Sauerwein, a párisi Le Matin világhírű külpolitikai munkatársa, Briand legmeghittebb barátja a francia külügyminiszter egyenes megbízásából Budapestre utazott és másfélórás tárgyalást folytatott gróf Bethlen István magyar miniszterelnökkel. A kihallgatásnak külpolitikai viszonylatokban nagy jelentőséget tulajdonítottak és a megbeszéléshez különböző kombinációkat fűztek. Most Jules Sauerwein a „Le Matin”-ben, mint egyedüli illetékes tényező lezárja a tárgyalás anyagát, amit az alábbiakban közlünk:

Sauerwein lapjában először is rendkívül érdekes következtetéseket vont le dr Schober osztrák külügyminiszterrel és Bethlen magyar miniszterelnökkel folytatott beszélgetéseiből. Mindegyik állam félti politikai függetlenségét, akár kellő elővigyázatosság nélkül már vállalt kötelezettségeket akár pedig még teljesen szabad keze van. Abszurd és helyt nem álló egyes francia lapok azon állítása, hogy Magyarország automatikusan belesodródik a német orientációba. Magyarország és Ausztria gyakorlati módszerrel segít egymáson. Kölcsönös árucserét bonyolítanak le, de ez nem fejlődhet ki most már teljes mértékben, mert a vámuio terve kifejlődésének útját állja. A római Tribuna fetűnéstkelő cikkben azt ajánlja, hogy a német-osztrák vámuio ellen gátat kell emelni a Habsburg restaurációval. Egy kétarcú kis állam lenne, tizennégy millió lakossal. Azt is írja a lap, hogy feltűnő Zita királynő olaszországi nyaralása, holott máskor a spanyol tengerparton tölti a nyarat. Az a hír is felmerült, hogy az olasz király legfiatalabb lányát Ottó fogja eljegyezni.

Budapestben abban is reménykedtek, hogy ha a restauráció terve felmerül, Francia- és Olaszország megegyezhetnek és a két nagyhatalomnak többet ér Ausztria és Magyarország függetlensége egy olyan uralkodó alatt, ki megfelelő bekegaranciákat nyújt, mint eltűnő, hogy Németország őket előbb politikailag, aztán pedig gazdaságilag meghódítsa. A magyar legitimisták határozottan kisebbségben vannak, bár a vidéki magyarság monarchikus érzelmű. Kétségtelen, ha a külföldi hatalmak beleegyeznek, Ottó minden akadály nélkül elfoglalhatja trónját. Amióta a „Zollunion” körüli vita kitört, azóta a nem monarchista magyarok is az Ausztriával való unióban látják azt az eszközt, amely megmentheti Magyarországnak Németország részéről fenyegetett függetlenségét. Ez esetben egyeznek a magyar érdekek a franciák, sőt a kisantant érdekeivel is, mivel a restauráció kisebb bajt jelentene, mint az Anschluss veszedelme.

Magyarországon mindenki tudja, hogy a vámuioval szemben, mely 75 millió németet és osztrákot fogna egybe, Magyarország nem tudna ellentállni. Viszont egy restauráció a nagyhatalmak pártfogása alatt lehetővé tenné Magyarország számára, hogy mint egy 14 millió állam egyik része föntartsa tradícióit és Ausztriával egyetértve, szomszédaival politikailag is megférjen. A restauráció összefér egy békés politikával.

Remek ujdonságokai hallatlan olcsó árban készit az

ELITE fűzőszalon

S'r. Vlahuța (Szl. János ucca) 23
vagy: Str. Coșbuc (Szalárdi ucca) 18
(átjáró ház)

Vigyázz!
mert nem minden lémtisztító
Sidel

Megnyilik Nagyváradon a dohánynagyfőzsde

A Nagyvárad Napló már régebben hirt adott arról, hogy a Monopol pénztár külföldi mintára dohánynagyfőzsdéket fog létesíteni, a melyek egy egész megye kistráfiáját kiszolgálják. A nagytrafikok létesítésére vonatkozó szabályzat most készült el és a következőket tartalmazza:

Egy nagyfőzsde rayonjába egy, esetleg több megye esik. A nagyfőzsdék a Monopol-pénztártól kapják meg az engedélyt 10–15 éves koncessziók formájában. Koncessziót kaphat magánszemély is, aki román állampolgár, katonai kötelezettségének eleget tett, megfelelő tőkével rendelkezik az elosztási szervezet kiépítéséhez és 100.000 lejtől 500.000-ig terjedő garanciát tud letétbe helyezni. Részvénytársaság csak akkor kaphat koncessziót, ha román, vezetőségi szerveinek nagyobb része román állampolgárokból áll. A szabályzat azután különböző kötelezettségeket ró a nagyfőzsdére. Többek között köteles a szerződés megkötését megelőző évvel szemben a dohánytermékek forgalmát évente növelni, még pedig az első évben semmivel, a másodikban 3, a harmadikban 7, a negyedikben 12, az ötödikben 16 százalékkal és így tovább, végül a tizenötödik évben kerek negyven százalékkal. A forgalom növelésének elmaradása csak vismajorral indokolható. A nagyfőzsdék bizonyos százalékot fognak kapni az eladott áru után.

* Veres Jánost, a pénzügyi osztály főnökét a polgármester visszahelyezte a levéltárba. A dr. Benedek Aladár halálával megüresedett pénzügyi ügyosztály vezetésével a polgármester, mint ismeretes, Veres Jánost — aki eddig a levéltár vezetője volt — bízta meg. Ezért keltett nagy feltűnést, hogy a polgármester Veres Jánost felmentette a pénzügyi ügyosztály vezetésétől és visszahelyezte a levéltárba.

Vergődés a front mögött

KOMÁROMI JÁNOS

10

A bagázs-alakok lélegzetviasszafojtva me-redek reá. Akkor végül intett a költőnek is:

— Zu mir!

S bevágta maga mögött az ajtót.

A költő lábujjhegyen indult a kapitány után, mert sejtelte sem volt, mit akarhat tőle? Kábult fején annyi zsongott csak, hogy neki ma délelőtti kilenc órakor a magasföldszinten elhelyezett cs. és kir. sajtóirodában kell jelentkeznie és nem itt, a cs. és kir. frontszerkesztőségben. De mielőtt töprenghetett volna a dolgon, már áthaladt az előszobán s egyszerre a szomszéd szobában találta magát. Ez lehetett a hadiújság németnyelvű kiadásának szerkesztőségi helyisége, mert a két sarokban két íróasztal állt szemközt s mindegyiknél egy hadnagy ült. A két tiszt föl nézett egy pillanatra, a költő szalutált nekik. Biccentettek s tovább olvastak valamit. A költő szorongva ment tovább, a harmadik szobának, mert arrafelé látta elcsattogni Hunke kapitányt is. Benyitott hát, betette maga mögött az ajtó s befogott szájjal állt meg ugyanott.

Hunke kapitány az íróasztala előtt ült s a postáját nézegette át. A költőnek maradt néhány másodperce, hogy körültekintsen a szobában.

A falakon keresztbefektetett gyalogsági fegyverek s az uralkodócsalád tagjainak arcképei voltak láthatók régi régi trófeák között.

Németország kitart a német-osztrák vámunió mellett

Brünning kancellár beszéde

Berlinből jelentik: A küszöbön levő oldenburgi választások alkalmával Brünning német kancellár nagyjelentőségű beszédet tartott, amelyben reflektált azokra a támadásokra, melyek Németországot a vámunió miatt érték. Először is rámutatott arra, hogy milyen súlyos jóvátételi terheket visel Németország s hogy a jóvátételi politika kérdésében csak úgy lehet eredményt elérni, ha egyben megteremtik az alapot a súlyos reví-

ziós tárgyalások megkezdésére. Ami az Ausztriával kötendő vámuniót illeti, a külföldnek nem kellene olyan tragikusan felfogni ezt az ügyet s egy tisztán gazdasági jellegű aktus mögött politikai célzatokat gyanítani. Csak a szélsőséges pártpolitikai szellem rovására írhatja, hogy a vámunió ilyen hamis megvilágításban kerül a közvélemény elé.

A kormány mult heti kacérkodási programja

A Curentul, Bukarest legbátrabb hangulapja, vasárnapi vezércikkében részletezi a kormány elmúlt heti tárgyalásait a választási kartellek körül. Ime a részletes felsorolás, kikkel kacérkodott eddig a kormány:

Vasárnap: A kormány egyedül indul a választási harcra, csak az egyesületektől, orvosoktól, mérnököktől, gyógyszerészekről, biciklistáktól, stb. támogatva. A politikai pártok egyesülve fognak küzdeni ellene.

Hétfő: A kormány kartellre lépett Lupu és a Vlad liga tagjaival. Tárgyalások folynak a Ducistákkal, Georgistákkal és Goga pártiakkal.

Kedd: A kormány megegyezett a Duca és Georgepártiakkal. A Lupisták és Tepes liga tagjai megharagudtak.

Szerda: A Jorgisták, Argetoianuisták, Lupisták és Tepisták közös kormánylistán. A Duca-isták a parasztpártiakkal, ezek viszont a Gogapártiakkal tárgyalnak.

Csütörtök: A Jorga-isták és Argetoianu-isták ismét tárgyalásokat kezdenek a Duca-pártiakkal. A Bratianu George-párt dühös, a Lupistákkal szüri össze a levét.

Péntek reggel: Jorgisták és Argetoianuisták kartellje a Duca-istákkal. A Vlad Tepes liga tagjai dühösek. Lupisták és Georgisták a Gogaistákkal tárgyalnak. Este viszont már a Jorgaisták, Argetoianuisták és Ducaisták mennek egy listán. A parasztpártiak küzdenek a fazékpártiakkal.

Szombat: Lupisták kartellje a Jorgistákkal, Argetoianuistákkal, biciklistákkal, stb. A Georgisták ismét tárgyalnak a kormánnyal. A parasztpártiak egyedül mennek. Estére a Lupisták visszautasítják a kartellt. A Ducisták is hasonlóval fenyegetőznek. A Lupisták megint a Gogistákkal kezdenek, a Gogisták a parasztpárttal, a parasztpártiak a Sterepárttal, a Sterepárt a Lupistákkal, stb. stb.

Tojástánc.

Az íróasztalon tele termosz állt, mellette a térképtáska s néhány kilótt és fényesre csiszolt srappellhüvely. S előttük ült Hunke kapitány rohamsisakban, disznóbőr lábszárvédőben, oldalán a Gyulay-táskával. Derékszíjáról kukoricagránát lógott le. Bármely pillanatban kezitására mehetett volna az ikvaparti orosz sánckok ellen. Egyszer aztán föl nézett, közömbösen:

— Na, was ist?

— Kapitány ur — szalutált másodszor is a költő —, Kóré Antal egyévi önkéntes-tizedes alázatosan jelentem, szolgálattételre bevonultam.

Hunke kapitány csak akkor eszmélt föl:

— Ja, vagy ugy! Épp a legjobb időben...

S tetőtől-talpig végignézte a költőt, föl adta az első kérdést, mialatt zsebkendőjével megnyomogatta apróra nyirt vörös bajuszát:

— Religion?

— Kapitány ur, Kóré Antal egyévi önkéntes-tizedes alázatosan jelentem, református vagyok...

— Was ist denn das?

A költő erre magarázni kezdte a Kálváción János által át formulázott hittételeket, a reformált keresztyén Anyaszentegyház lényegét, ám Hunke kapitány ur egyre kevesebbet értett belőle. Végül is ingerülten kiáltott föl:

— Also, az anglikán-egyház tagja!

Rengeteg kérdés következett még, amelyek összeállításából egyre élesebben ütközött ki a tendencia, hogy e kérdések mindegyike egy-egy bástya akar lenni a monarchia területén belül található zsidóknak a cs. és kir. hadiszerkesztőségbe irányuló esetleges inváziója ellen. Utoljára föl állt Hunke kapitány:

— Már jóideje vártam a bevonulására!... Szükségem van ugyanis egy megbízható emberre, aki ellenőrzi a nyomdába vezényelt szociáldemokrát legénység forradalmi jellegű akcióprogramját...

Csak ekkor ocsudott rá a költő, hogy itt alighanem fatális félreértésről van szó. Összesapta sarkait, kihuzta magát, tisztelgett:

— Kapitány ur, Kóré Antal egyévi önkéntes-tizedes alázatosan jelentem, az én bevezénylésem a cs. és kir. sajtóirodába történt meg s nem a cs. és kir. frontújság szerkesztőségének kötelékébe...

Hunke kapitány elsápadt ekkora szemérmelenségre s az ajtóra mutatva, magánkívül ordított föl:

— Kehrt euch! Marsch, hinaus!

A költő nem is tudta, mint bukott ki az előszobáig. Ott már lesett rá Márki önkéntes:

— Várj, elkérekdedem öt percre, hogy bemutassalak odalent...

S már ment is lábujjhegyen a Hunke kapitány szobája felé. Elmúlt aztán vagy negyed-perce, a költővel forgott még a világ, mikor a szerkesztőparancsnok szobája felől felsüvített a kommandó:

— Marsch, hinaus!

S kiperdült Márki Dénes. Fülíg zavartan hebegte:

— A kapitány ur volt olyan szíves megadni az engedélyt... Mehetünk!

MÁSODIK FEJEZET.

melynek folyamán a költő szolgálattételre jelentkezik s nyomban beosztást kap a cs. és kir. sajtóiroda kötelékében; a költő ügyköre, különös tekintettel három magyar újságra; már az első napon feltűnik neki egy dragonyosfőhadnagy, aki minden félórában a fejét csapkodja s még akar örülni; ugyane fejezetben lép föl először Vokurka őrnagy, aki jóindulatú fölényvel „kis Kossuth“-nak nevezi a költőt s közben vállonveregeti egypárszor.

Lementek e benyitottak a magasföldszinten. Az előszobában, mely már a sajtóirodához tartozott, Márki önkéntes így szól a költőhöz:

(Folyt. köv.)

HIREK

* A prefektust táviratilag Bukarestbe rendelték. Dr. Sofronie György prefektust táviratilag Bukarestbe rendelték és a prefektus még vasárnap délután el is utazott. A prefektus jelenlegi bukaresti tartózkodása során döntik el, hogy vajjon továbbra is ő marad a vármegye élén, vagy pedig képviselőjelöltséget vállal a kormány lisztáján. Ez utóbbi esetben az új prefektus személyét illetőleg is intézkedés történik.

* Időjárásjelentés. Budapestről jelentik: Változékony felhős idő várható, mérsékelt északkeleti légáramlással. Egyes helyeken kisebb záporosók. Nappal lényegesebb hőváltozások nélkül, éjjel erősebb lehűléssel.

* Berenguer spanyol tábornok kiszabadult a börtönből. Madridból jelentik: Berenguer tábornok, akit, mint ismeretes, börtönbe vetett a spanyol kormány, szombaton kiszabadult a börtönből. Berenguer ellen beszüntették a további eljárást. Ugyancsak Berenguerrel együtt több magasrangú spanyol vezető államférfi ellen szüntették be az eljárást és engedtek ki a börtönből.

* Súlyos károkat okozott a vasárnapi vihar. Vasárnap délután villámlásokkal és mennydörgéssel váltakozó vihar vonult végig egész Biharmegyén. A legnagyobb kárt Tamási és Bihardioszeg közötti vasutvonal töltésénél okozta a vihar, amennyiben a lezuhogó vízáradat alámosta a sineket úgy, hogy a közlekedés életveszélyessé vált. Hétfő délig átszállással közlekedtek az összes vonatok, míg a Nagyváradról küldött műszaki személyzet megfeszített munkával helyrehozta a kárt és délután 2 órától kezdve már megszűnt az átszállás. A gyümölcsfákban és szőlőkben nem okozott nagyobb kárt a vihar, a termésre pedig a májusi eső hasznosító volt.

* A Nautilus június 15-én, a Zeppelin pár nappal utána utrakel az északi sark felé. Hamburgból jelentik: A Nautilus tengeralattjáró június 1-én Bergenbe érkezik és június közepén indul meg a jég alatt az északi sarkra. A Zeppelin pár nap múlva követi, hogy szükség esetén fedélzetére vegye a Nautilus utasait.

* Tárgyalják a városi költségvetést. A városi állandó választmány, amely az elmúlt héten kezdte meg a költségvetés tárgyalását, ezen a héten folytatta munkáját. A polgármester bukaresti tartózkodása alatt, minden valószínűség szerint, tovább folytatják a költségvetés tárgyalását dr. Pop Romulus alpolgármester elnöklésével.

* Szabadlábra helyezett az ítélőtábla két kommunistát. A nagyváradai ítélőtábla vádtanácsa legutóbbi ülésén tárgyalta Klein István és Kocsis Imre előzetes fogvatartásának ügyét, akiket kommunista röpiratok terjesztése miatt helyeztek vizsgálati fogságba. A táblai vádtanács mindkét kommunista röpiratterjesztőt szabadlábra helyezte.

* A Ganzgyári munkások 35.000 vasmunkást akarnak sztrájkba léptetni. Budapestről jelentik: A Reggeli Ujság a Ganzgyári óriási munkáskizárás ügyében meginterjúolta úgy a gyárigazgatóságot, mint a munkásságot. Az igazgatóság a munkásságra hárítja a felelősséget, viszont a munkások kijelentik, hogy csakis a Bedeaux-rendszer teljes megszüntetése után hajlandó a munkát felvenni. Az igazgatóság kijelentette, hogy ha szerdáiig meg nem szűnik a sztrájk, 5000 munkást kizárnak a gyárból. A munkásság viszont azt reméli, hogy a vasszakma valamennyi 35.000 munkása szimpátiasztrájkba fog lépni. A helyzet az igazgatóság és munkásság között rendkívül kiéleződött.

FIGYELEM!

Park Áruház

ENGEL JÓZSEF

üzletét áthelyezte Bulv. Regele Ferdinand 2. sz.

Derby cipőüzlet mellé,

ahol diszmuáru-, játék-, sport-, utazási cikkek, retikulók, gyermek-kocsik mélyen leszállított árak mellett lesznek árusítva.

FIGYELEM!

* Zsizsmann Rezső orgonahangversenye a Körös-uccai evangélikus templomban. Illusztris vendégművésze lesz f. hó 17-én, vasárnap délután az evangélikus templomnak, melynek orgonáján Zsizsmann mester, a kolozsvári székesegyház kitűnő karnagya fogja újból csillogtatni kivételes művészetét. Zsizsmann tanárt felesleges itt most bemutatnunk, nagy művészetével, döbbenetes tudásával ő már ismételtelen elgyönyörködtette a helybeli publikumot, mely a mestert immár régi, kedves ismerőseként fogja üdvözölni. A vasárnapi műsort egy ének- és hegedűszám is tarkítani fogja.

* Orvosi körökből. Dr. Halász Béla ideggyógyász rendelőjét Pável-ucca 20. szám alá helyezte át. Kvare, kékfény, diathermia, franklin galvan-farad stb. villanyos kezeléseket.

* Pusztító jégeső Magyarországon. Debrecenből jelentik: Magyarországon pusztító jégeső és vihar vonult végig. Csak néhány nappal ezelőtt Kaposmegyében tette tönkre a termést a jégeső és a vihar számos áldozatot követelt. Vasárnap Debrecen fölött dühöngött óriási vihar, amely a házak tetejét lesodorta. A vihart hatalmas erejű jégeső követte, amely tönkretette a termést és a kerti veteményeket. A kár horribilis, de még nem sikerült pontosan megállapítani a pontos összeget.

* Felakasztotta magát egy 73 éves parasztgazda. A hodosi esendőrség tegnap délelőtt jelentette telefonon a nagyváradai ügyészségnek, hogy Szép Lajos 73 éves hodosi gazda felakasztotta magát. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

* Dr. Ranschburg Pál előadása. A Bihar-megyei Orvos-, Gyógyszerész és Természet-tudományi Egyesület folyó hó 13-án, szerdán délután 6 órakor szakülést tart, melynek tárgya dr. Ranschburg Pál egyetemi tanár, meghívott vendég előadása: „A paralysis progssiva és a tabes dorsalis újabb terápiája” címmel.

* Megnyílt az NSE új klubhelyisége. Az NSE klub vasárnap költözött át a Heyman-kertben levő új klubhelyiségébe. Pintér István műépítész tervei szerint kerültek átalakításra úgy a nyári, mint téli helyiségek, amelyeket a vasárnap este 10 órakor kezdődő megnyitó táncestélyre zsufolásig töltött meg az előkelő közönség. A mulatság a legvidámabb hangulatban folyt hajnali hat óráig. A nagyszámú közönség közül az alábbi neveket sikerült kiragadnunk: Demetrovics Elek bankigazgató családjával, báró Haán Ödön és neje, Székely Sándor mérnök családjával, Mándy Pál és neje, Schuster ezredes német alkonzul és családja, Stephe Rudolf és neje, dr. Schilling Árpád és családja, dr. Sziklainé Cziller Ica, Dénessy nyug. altábornagy és családja, Materny esperes és családja, dr. Szőke és családja, Csernák József pénzügyi tanácsos és családja, Pollák Pál és neje, dr. Dénes Sándor és neje, dr. Váli Péter, Ziszovits Lenke, Haász Margit, Ruffy Paula, Andriská László, Morvay András, Moldován Lászlóné Heymann Lili, Német Pál és neje, dr. Verzár István és neje, dr. Roskopf Béla és neje, dr. Gerő Sándor és családja és még nagyon sokan.

* Kőszeghy József párbajvétsége ügyében kegyelmet kapott. Megírtuk, hogy azért a párbajért, melyet három év előtt vívott Kőszeghy József műszaki tanácsos Klein Emil mérnökkel, a törvényszék egy napi államfogházra ítélte. Miután az ítéletet a tábla is helybenhagyta, most került a sor az ítélet kihirdetésére és végrehajtására. A királyi ügyészség egyik hivatali szobáját már be is rendezték, ahol hétfőn kellett volna bevonulni Kőszeghy Józsefnek az egy napi államfogházba. Szombaton, mikor az Athanasiu-tanács ez ügyben az ítéletet kihirdette, Castanou, Kőszeghy védője az 1928-ban hozott kegyelmi törvény alapján kérte a büntetés elengedését. Miután az ügyész is törvényesnek ismerte el a kegyelmi törvény alkalmazását, Kőszeghy Józsefnek elengedte a bíróság az egy napos államfogházat.

* Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívelzsirosodásnál is reggel, délben és este, egy-egy harmadpohárnyi mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

* Új látszerész üzlet Kossuth-u. 7. Szemüvegek orvosi receptre legprecízebb elkészítése. Grosz S.

* Urodonal a legismertebb gyógyszer a világon. Mint vesetisztító szer a legjobban el van terjedve. Urodonal a vesén kívül rendben tartja a szívet, májat, idegeket és izmokat azáltal, hogy eltávolítja a húgysavlerakódásokat a szervezetből és megakadályoz igen sok betegséget. Urodonal gyorsabban és alaposabban hat, mint bármely ásványvíz.

A repülőgép, száguldó autó korában jó idegekre van szükség. Az idegeket erősíti, az izmokat acélozza a reggelihez és uzsonnához 2 kávéskanál Ovomaltine. 34

* Halálozások. Hann Lajos építész 69 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor megy végbe a Nogáll-uccai gyászházról. — Tóth Kálmán nyug. pénzügyi tanácsos elhunyt, temetése ma délután 4 órakor megy végbe az olasz-i temető Hallerkápolnából — Sztankovits Gyula nyug. vasúti tisztviselő 77 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 5 órakor megy végbe az olasz-i temető Hallerkápolnából. (Veiszlovits.)

A Nagyváradai Ipartestületi Hitel-
szövetkezet igazgatósága mély fáj-
dalommal tudatja, hogy

HANN LAJOS

igazgatósági elnök ur

folyó hó 10-én elhunyt.

A megboldogult halálával intéze-
tünket nagy veszteség érte.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Oradea, 1931 május 11-én.

Az igazgatóság.

Az adófelebbezők kálváriája...

44 vidéki adófelebbező hiába jött tárgyalásra, mert az elnök összeveszett a titkárral és elhalasztotta ügyük tárgyalását

Lömegesen utasítják el az adófelebbezéseket

Az adófelebbezések tárgyalása során az elmúlt héten kellemetlen meglepetés érte Székelyhid és vidékének negyvennégy adózó polgárát. Bejöttek a vasuton ügyük tárgyalására Nagyváradra, pontosan megjelentek a bizottság tárgyalóterme előtt, türelmesen várták a tárgyalás megkezdését, de hiába, mert fél 5 órakor a szolga kiszólt az ajtón, hogy az elnök ur az összes, aznapra kitűzött 44 ügy tárgyalását határidő megjelölése nélkül, elhalasztotta. Bizony a sok vidéki szegény embert igen kellemetlenül érintette az elnök megfelelően határozata, nagy lett a zugolódás, panaszkodtak egymásnak, hogy kárba vészett a vasuti és más költség, egy napig dolgozni sem tudtak, egy napi keresetet elvesztettek.

Az érdekeltek egy kis csoportja felkereste szerkesztőségünket és arra kért beépítést, hogy tudjuk meg, vajon miért halasztották el a tárgyalásokat, a bizottság minden tagja megjelent az ülésen, ők pedig nagy költséggel tették meg az utat? Az érdekeltek kérésének eleget téve, a tárgyalások elhalasztásának okát ezután közöljük velük:

Dobos Constantin törvényszéki főelnök, a bizottság elnöke még a tárgyalás megkezdése előtt, 4 óra után néhány perccel, valami miatt kissé ideges hangulatban rászólt a bizottság titkárára, aki állítólag tiszteletlen hangnemben válaszolt. Erre az elnök a titkárt az ülésteremből kiutasította és felkérte a jelenlévő pénzügyigazgatóhelyettest, hogy fél 5 óráig gondoskodjék a titkár felváltásáról. Ugy látszik azonban, hogy a szub-adminisztrátor az elnök által megjelölt ideig nem tudott megfelelő ember beállításáról gondoskodni, mert Dobos Constantin a bizottság aznapi jegyzőkönyveit a következő határozattal zárta le:

A bizottság titkára szemtelenül viselkedett, emiatt kértém, hogy legkésőbb fél 5 óráig gondoskodjanak helyettesítéséről. Miután ez nem történt meg, az ülést felfüggesztettem és a kitűzött ügyek tárgyalását terminus nélkül elhalasztottam.

Emiatt jött tehát a negyvennégy vidéki adófelebbező hiába a kitűzött tárgyalásra Nagyváradra!

A felebbező bizottságok működéséről egyébként a következőkben számolhatunk be:

Az I. bizottság hat nap alatt 240 ügyet tárgyalta le, a II. bizottság pedig 5 nap alatt 220 ügyet. A 460 ügyben a következő adózók ez évben kivetett adóalapját szállították le:

Frankl Róza fűzőkészítő 20.000, dr. Turry Károly Lajos (Vasfürdő) 150.000, Schenker Anna mechanikai üzem 70.000, Szatmári Lajos zöldségkereskedő 22.000, Tamás Bor-

bála fodrászüzem 30.000, Hajdu Ferenc asztalos 25.000, Kiss István kőműves 35.000, Horvitz Józsefné tőzsdetulajdonos 35.000, Gulyás Károly asztalos 45.000, Pálfi Mihály cipész, Zsiros János bérkocsis, Stimmel Henrik szatócs, Matula Gyula festékkereskedés 150.000 lej, Tapu Teodor szücs 55.000, Hótorán Teodor cipész 22.000, Gottlieb Gyuláné szatócs 47.000, Stern Adolf elektrotechnikus, György Mihály asztalos 35.000, Friedmann Herman ékszerkészítő 80.000, Kovács János cipész 18.000, Egeta Ferenc autófuvározó 55.000, Nagy Ferencné molnár 8000, Balog János szabó 32.000, Markovits Elza kereskedő 43.000, Costa-fivérek fűszerkereskedők 130.000, Liebert Károly gépjavitó 35.000.

A megyében: Bonis János kőműves 25.000, Pop Károly kovács 14.000, Csorbed József kőműves 12.000, Knopp Róza gyümölcsárús 10.000 és Kramer Pável bádigos 10.000 (Diószeg), Nagy Sándor szatócs 22.000, Pálfi István szabó 22.000, Szilágyi Gábor csizmadia 28.000, Bordás Ferenc bazáros 20.000, Szilágyi Lajos kőműves 12.000 (Székelyhid). Özv. Halász Dezsőné molnár 15.000, Mendel Testvérek fakereskedők 40.000 lej (Élesd). Pop Péter cipész és Mudura Mihály cipész Alsólugos, Kallár Gyula kovács

SPORT

A román válogatott győzelme Bulgária felett

Románia—Bulgária 5:2

Vasárnap játszották le Románia és Bulgária válogatott csapatai a Balkán-kupa mérkőzést, amely Románia fölényes győzelmével végződött. A román csapat nagy technikája kitűnően érvényesült és különösen a csatársor brillírozott, amelyben Bodola egymaga két

gólt rugott. De nagyon jó volt a két szélső csatár, Kocsis és Glanczmann (NAC), valamint Sepi a centerben. A román válogatott ezzel a győzelemmel bekerült a Balkán-kupa döntőjébe.

KIKAPOTT AZ UJPEST ÉS GYŐZÖTT A FERENCVÁROS

A magyar profiliga élén haladó Újpest vasárnap 4:2 arányu vereséget szenvedett a Boeskaityól és így a Hungária került volna az első helyre, ha a Ferencváros nem lépi le 4:1-re. Így a pontarány maradt a régi, továbbra is az Újpest vezet a bajnoki lista élén, amelyet nagy riválisának, a Ferencvárosnak köszönhet.

Bszkrt—NAC-Crisana komb. 2:0 (2:0).

A nagyváradi sport áldozatkésztségének köszönhetjük, hogy minden vasárnapra pesti csapatot kapunk vendégül. Vasárnap a jóképességű Bszkrt látogatott el hozzánk, de az idő nem kedvezett a pestieknek és zuhogó

esőben, ezer néző előtt, nem éppen nivósnak mondható játékkal 2:0-ra győzték le a NAC-Crisana kombináltat, amelyben csak Dézsi, Huszka és Püllök kapus nyújtottak elfogadhatót. A Bszkrt stílusos futballt játszik, de a kombinált, ha egy kissé több szerenésével kezeli a labdát, könnyen fordított eredményről is számolhatnánk most be.

Egyetértés—Corvin 2:0 (1:0). Bajnoki mérkőzést játszott a két csapat, amelyből a szerenésesebb Egyetértés került ki győztesen.

EGYÉB KÜLFÖDI EREDMÉNYEK

Kispest—Vasas 5:3 (3:2).

Budai „11”—Pécs-Baranya 2:1 (1:0).

Sabária—Nemzeti 0:0.

Bástya—III. ker. 2:2.

Megnyílt!

Megnyílt!

CORVIN NAGYÁRUHÁZ

P. Unirli, Szt. László tér (v. Glücksman Ármin-féle helyiségben)

előkelő bel- és külföldi gyárak lerakatai

azon célból, hogy az állandó olcsóbbodási irányzatnak megfelelően, a nagyközönség ruházati szükségletét a mindenkor **eredeti gyári árakban szerezhesse be.**

ELADÁSI OSZTÁLYAINK:

Méterárúknak:

Női és férfi szövetek
Selymek
Vászon és damasztárú
Cérna és pamut asztalneműek
Zefírek, pouplin és oxfordok
Paplananyagok és mindenféle mosóárú
Teljes menpasszonvi kelengyék

Uri divat cikkekben:

Férfi ingek és alsónadrágok
Nyakkendők
Gallérok
Kalapok
Ernyők
Férfi fehérneműek méret után készülnek
hozott anyagból is

Kötött- és szövöttárúknak:

Női, férfi és gyermek harisnyák
Férfi socknik, gyermek socknik
Fürdő dresszek, pulloverek
Keztyűk, zsebkendők
Csipkék, himzések

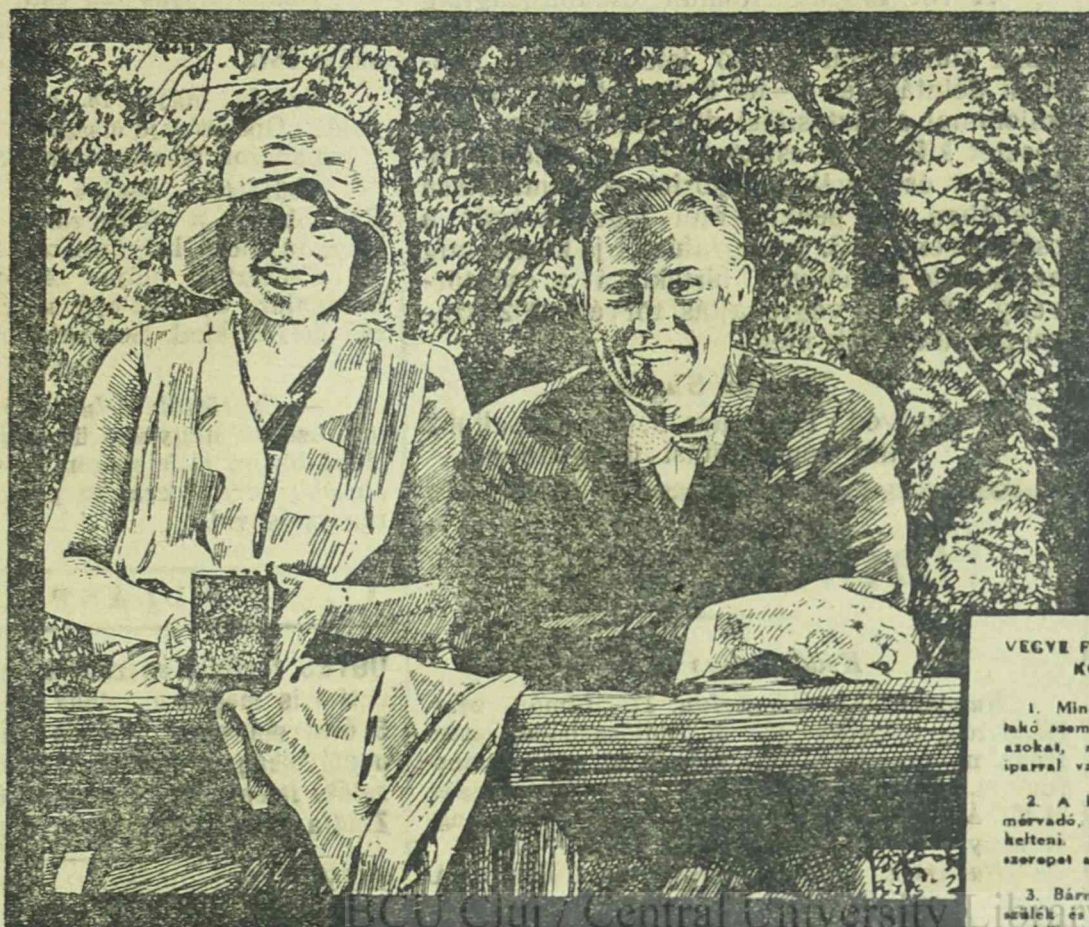
Mindenféle rövidárú
Galanterie és játékarú

Saját érdekében látogasson meg mielőbb
vételekényszer nélkül és meggyőződik
gyári áraink szenzációs olcsóságáról

CORVIN NAGYÁRUHÁZ

Oradea, Piața Unirii
Szent László tér
(volt Glücksman-féle helyiségben)

**A Kodak cég által
rendezett fénykép-verseny**
csakis amatőrök számára - a díjak összértéke

16,000.000

lei

Minden pályázónak egyforma az esélye!

A Kodak-cég egy rendkívüli versenyt rendez. Kérje a szabályzatot és meg fog győződni, hogy egyetlen fényképpel sok esélye van, hogy egy vagy több díjat nyerjen. Nem a technikai tökéletesség a fontos, hanem csakis a képnek az érdekességét vesszük figyelembe. Vegye elő a gépét, vagy kérjen egyet kölcsön — csináljon minél több felvételt és küldje be a versenyirodának.

A fényképeket hat osztályba sorozzuk: 1. Gyermekfelvételek; 2. Tájképek; 3. Sportfelvételek; 4. Csendélet, építészet, interiőrök; 5. Arcképek; 6. Állatfelvételek. A román versenyzők fényképeit először egy előkelő román bizottság bírálja meg, amely minden kategóriában több díjat oszt ki. A nyertes fényképek egyike kapja meg a nagy nemzeti díjat. Minden csoport első nyertesének a felvételét Genfbe küldjük, ahol a nemzetközi döntőbírószám fogja odaitélni minden csoport első díját és a nagy nemzetközi díjat.

Van egy bájos gyermeke? Vagy egy barátnője, akit a világon a legszebbnek tart? Egy kedvenc tájéka? Van talán egy kedves kutyája vagy macskája? Ezek valamelyikének a fotográfiája vagyont és hirt szerezhethet Önnek. Csinálja meg a felvételt és küldje be a versenyirodának. A felvétel kidolgozását és a másolatot bármelyik fotocég elkészítheti. Kérje a verseny részletes feltételeit vagy írjon: Kodak, Strada Edgar Quinet 6, Bukarest, címre. Minden felvételecsoporttal egyidejűleg küldjön be egy részvételi szelvényt.

VEGYE FIGYELEMBE A KODAK-VERSENY
KÖVETKEZŐ SZABÁLYAIT

1. Minden, a román királyság területén lakó személy résztvehet a pályázaton, kivéve azokat, akiknek hivatása a fényképezéssel iparral valamilyen összeköttetésben áll.
2. A képek megbírálásánál kizárólag az mérvadó, hogy mennyire képesek érdeklődést kelteni. Technikai előnyök nem játszanak szerepet a bíráltnál.
3. Bármely tetszés szerinti fényképezőgéppel és bármely gyártmányú tekercsfilm, papkfilm vagy síkfilm használható a pályázatnak. Lencsefelvételek hi vannak zárva.
4. Csupán retus nélküli, fekete-fehér felvételek vehetnek részt a pályázaton. A képekkel sem keretozit, sem felragasztani vagy aláírni nem szabad. A másolat hossza 20 cm-ig terjedhet. A képek kidolgozása fényképezési szakületben is készülhet, azonban retus nélkül.
5. A pályázónak nem szabad nevét a képre ráírnia, ellenben minden képkiállításához egy bejelentőit csatolandó. Ezen szelvényeket vagy a Kodak-üzletben, vagy az ország bármely fotóüzletében megkaphatja, de kivágatja az újsághirdetésekből is. A képek negatívait készenlétben kell tartani és kíváncsiakra, ha a felvétel díjat nyert, beküldeni.
6. A beküldött képekkel nem küldjük vissza. A pályabírási döntése végérvényes.
7. Minden pályaműre kétféle és annak negatívja az összes használati jogokkal a Kodak Társaság kizárólagos tulajdonába megy át.
8. A felvételeket hat csoportba osztjuk: 1. gyermek; 2. tájkép; 3. sport; 4. esemény, épületek, intézmények; 5. arcképek; 6. állatok.
9. A pályázaton csak az azon felvételek vehetnek részt, amelyek 1931. május 1. és 1931. augusztus 31. között készültek.
- A román bírádbíróztárság tagjai: Popovici Lili, Hosszány, a Nemzeti Színház tagja, Sado-
vanu I. M., író, Minulescu Ion, a Szépmű-
vészeti Minisztérium igazgatója és Grant P.,
a „Luccefürdő” grafikai műintézet művészeti
igazgatója.
- Környen részletes felvilágosításokat a legköze-
lebbi fényképezési szakületben és a Kodak
ármény, Bukarest, Strada Edgar Quinet 6.

RÉSZVÉTELI SZELVÉNY

Név: (Kérjük nyomtatott betűkkel írni!)

Utca és házszám: _____

Város, község és megye:

A fényképező készülék:

..... cég gyártmánya

A film.....cég gyártmánya

Ezen szelvénnel beküldött képek száma.

KODAK

NEMZETKÖZI

VERSENY

16,000.000 lei dijakban

Részletes információkért forduljon a versenyirodához, Kodak S. A., 6, Str. Edgar Quinet, Bukarest

Legszebben fest, tisztit I. V. O.

Mészáros ucca 4. (Royal-kávéházzal szemben) és Uri ucca 34. Telefon 8-53.

Molykár elleni megóvásra szőrméket, szőnyegeket vigyünk
LEICHER szűcshöz
Uri ucca 4, Telefon 7-73

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

„NEM hozományvadász” jelígre levél van a kiadóban.

Hajbullás

és hajkorpa ellen a legjobb szer az EGGER PETROL.
Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Aki gyorsan és jó áron akar venni, vagy eladni, hamar akar megfelelő álláshoz jutni, alkalmazottat szerezni stb. — a Nagyváradi Napló apróhirdetéseit utján juthat célhoz.

LAKÁS

TÖBB csinosan butorozott szoba központban fűtés, világítás és takarítással együtt 1200 leiért azonnalra is kiadó. Bővebbet a „Metropol”-szálloda portásánál. 186

AZONNALRA kiadó Szacsavay ucca 11. sz. alatti uccai 4 szobás-alkovos modern lakás; augusztusra udvari egy szoba-alkovos lakás. Értekezhetni dr. Bock ügyvédnél, str. Vulcan 17. Ugynökök díjaztatnak. 17

KÜLÖNBEJÁRATU előszobás uccai szoba azonnal kiadó, Szt. János ucca 11. T. Alexanderné. 5041

EGY csinosan butorozott szobát keresek. Cím a kiadóba kérek. 5039

EGY négyszobás lakást keresek a központban. Cím a kiadóba kérek. 5040

KIADÓ azonnalra egy szobás-konyhás lakás, esetleg üzlethelyiséggel. Az üzlethelyiség, mely bármilyen célra alkalmas, külön is kiadó. Aradi-ut 3. Diósi. 3029

EGY 2 szobás konyhás lakás, ugyanott még egy 2 szobás konyhás lakás május hó végére kiadó. Cím: Rákóczi ut 22. ház-mesternél.

KÜLÖNFÉLE

MÁRIA királyné-téren, a Hackmayer-féle modern üzlethelyiség, Vlahuta-ucca 3. sz. alatti házunkban két modern, gőzfűtéses üzlethelyiség és Vlahuta-ucca 1. sz. alatti házunkban több kisebb üzlethelyiség és egy udvari műhely azonnalra kiadók. Értekezni Egyesült Bank és Takarékpénztárnál, Mária királyné-tér 4. 5033

MÉHÉSZKEDNI eredményesen csak úgy lehet, ha megtanulod tőlem azok rendszeres kezelését, 30 évi gyakorlat után, egyúttal megmutatom a legjobb kaptárt is, mellyel érdemes méhészkedni. Modern méhészet berendezését vállalom. Temető-ucca 12-a, Stemmer. 5016

ELVESZETT egy leányka piros szvettar arany gombokkal. A becsületes megtaláló kéretik, sziveskedjék beadni azt a Franklin-nyomdába, ahol illő jutalomban részesül.

FEHÉRNEMÜ himzést és monogramozást vállalom. Schlauch-tér 22.

Nyilttér

ÉRTESÍTÉS

A vb. Lloydul Roman csődbíróságilag elismert életbiztosítottjait ezennel felhívom alulírott nál leendő jelentkezésre köznap délután fél 4—fél 6 óra között. Ez alkalommal a biztosítási díjtartalékból az első részlet kifizetése eszközrendő az eredeti díjkötvény és egyéb feljegyzések felmutatása ellenében. A pénzfelvétel jogosultságát a csődtörvény 193. paragrafusa írja körül, míg az igazoló okmányok birtoklását a csődtörvény 192 és a végrehajtási törvény 202. szakaszai állapítják meg.

Teodor Sugár dr.,
ügyvéd, Timişoara I., Str. Griselinii 2
mint végrehajtási ügygondnok.

Rádió-Műsor

Kedd, május 12.

Bukarest. 13. Gramofon. 17. Román zene. 18. Hírek, időjelzés. 19. A rádiószabadegyetem irodalmi és nyelvészeti előadásai. 20. Gramofon. 21. A rádió zenekara. 21.30. Felolvasás. 21.45. Ária-hangverseny. 22.15. Zenekari hangverseny.

Budapest. 10.15. Hangverseny. Koréh A. (ének), Farnádi Edith (zongora) és Némethy Anna (ének) közreműködésével. 12.10. Nemzetközi vjélezőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05. Mándits-szalonzene. 16.30. Mesedélután. 18. Peregél Sándor előadása. 18.30. Az 1. honv. gy. ezred zenekara. Karnagy. Friesay Richard. 19.30. Francia nyelvoktatás. 20. Surányi Miklós felolvasása. 20.30. Wagner R.: „Tannhäuser” c. operája. Utána: Időjelzés, hírek, majd: Kurina Simi cigányzenekara.

Bécs. 12. Klasszikus dalok gramofonon. 16.20. Régi tánczene és operarészletek gramofonon. 20.40. Egy óra a bárban. A Friedhaber-zenekar, Otto Neumann közreműködésével. 22. Hermymia Zur Mühlen: „Abrechnung” című hangjátéka. 22.30. Esti hírek. 22.40. Dostal-zenekar.

MOZI

A HEYMAN SZINKÖR MUSORA:

Kedd: Utoljára a kacagtató vígjáték-műsor:
1. *Pinty és Ponty, mint muzsikások.*
2. *Pinty és Ponty, mint siró örökösök.* Ezt megelőzi a *Brodway Melody* paródiája, előadja a *kutyahadsereg*. Kedvezményes jegyek érvényesek.

Szerda, csütörtök, péntek: *Észak asalogánya (Talv)*. Hangos, énekes, táncos életkép, festői tájfelvételek, harc az eszkimókkal. Kedvezményes jegyek érvényesek.

A FILMPALACE MÜSORA:

Kedd: *„Fehér hegyek fia”*. Pazar rendezésű, gyönyörű felvételekben gazdag hangos film. A főszerepben: Renate Müller. Kedvezményes jegyek érvényesek. Utolsó nap.

Szerda: *„Ördög és szerelmek”*. Társadalmi dráma. Eredeti velencei felvételek. Kor-da Mária és Milton Sills egyetlen hangosfilme.

Jön: *Mienk az éjszaka!!!*

Színház

HETI MUSOR:

Kedd (május 12.) este fél 9 órakor: Lám-paláz. Operett-ujdonság 2-odszor. Sorozatszám 187.

Szerda, május 13., este fél 9 órakor: Lám-paláz. Operett-ujdonság, olesó helyárrakkal. Harmadszor. Sorozatszám 187.

Csütörtök, május 14., délután 5 órakor: Rád bizom a feleségem. Vigjáték-ujdonság. Nagyon olesó helyárrakkal. Sorozatszám 189.

Csütörtök, május 14., este fél 9 órakor: Lám-paláz. Operett-ujdonság negyedszer. Olesó helyárrakkal. Sorozatszám 190.

— Csütörtök délután 5 órai kezdéssel az idei szezon nagysikerű vígjáték-ujdonsága, a „Rád bizom a feleségem” kerül előadásra leg-olesőbb helyárrakkal, a premier diadalmas szepozitásával.

ALLAST NYER

ÜGYES férfiak, asszonyok és fiuk mellékkere-settel is megkereshetnek havi 800 leit, rövid 3 órai munkával, vagyis este 7 órától 10 ig uccal újságelárusítással, fizetés 300 lei és szá-zalék. Jelentkezhetni este 6—7 óra között. Zöldfa ucca I. Franklin-nyomda.

ÜGYES varrólányok felvétetnek. Brüder-szalón, Szalárdi ucca 6. 5042

ALLAST KERES

FILET munkát szépen és olesón készítek, le-velezőlap hívásra házhoz megyek. Cím a ki-adóban. 5034

ÜGYES, fiatal lány mindenek ajánlkozik. Cimeket a kiadóba kér. 18

KOMOLY, megbízható nő házvezetőnői ál-lást keres, németül is tud. Kernetz, Körös ucca 14. ajtó 3. 15

Gyermektelen kőműves házaspár házmes-ternek ajánlkozik nagyobb házhoz. Cím: Kórház ucca 29. Madas. 19

Nr. 1272 Corp. Port. 1931.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta pub-lică, că în baza deciziei Nr. 14363/1930. și 5716/1931 a judecatoriei de Mixtă Satu Mare în favorul reclamantului Schönberger S. și fiul pentru 24.671 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 12 Maiu 1931 ora 11 în Oradea Str. N. Iorga Nr. 5. unde se vor vinde prin licitație publică judici-ară, dulap de haine, masă, scaune, nopfi-ere, lampă electric toaletă, paltoane de damă și alte obiecte de casă în valoare de 13.500 Lei. In caz de nevoe și sub pre-țul de estimare. Licitația prezintă este or-donată și în favorul creditorilor în senzul art. LX.: 1881 § 102.

Oradea, la 25. Aprilie 1931.

INDISCIFRABIL
sef portarel

Holyagpapir

a legolcsóbb árban

Helfy József utódánál

Avram Iancu u. 7. sz. kapható.